

F. t. beslutn. om afskaffelse af lov om butikstid m.v.

Beslutningsforslag nr. B 24. Fremsat den 27. oktober 1999 af Egil Møller (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Peter Skaarup (DF) og Carsten Aagaard (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om afskaffelse af lov om butikstid m.v.

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag, der medfører en fuldstændig afskaffelse eller omfattende gradvis liberalisering af lov om butikstid.

Bemærkninger til forslaget

Det er forslagsstillernes opfattelse, at tiden for længst er løbet fra lukkeloven. På dette som på andre områder kræver samfundsudviklingen, at lovgivningsmæssige indgreb, der er historisk betinget, udvikles. Lovgivningen på dette område har hidtil været præget af ønsket om at opretholde en restriktiv lukkelovgivning og en tro på, at statsmagten er bedre egnet til at fastsætte åbnings- og lukketider end de enkelte erhverv og den enkelte erhvervsdrivende. Denne holdning er efter forslagsstillernes opfattelse ikke i overensstemmelse med de faktiske nutidige samfundsforhold, men derimod udtryk for en forældet og dogmatisk tankegang.

I tidligere diskussioner om lukkeloven er der blevet sat spørgsmålstegn ved de konsekvenser, som en liberalisering og en ophævelse af de lovregulerede butiksåbningstider ventes at ville have. Hidtil har opfattelsen været, at ophævelsen af lukkeloven er ensbetydende med, at ansatte vil komme til at arbejde længere med deraf følgende ulemper. Dette er ikke korrekt, idet ophævelsen af lukkeloven ikke er identisk med påbud om, at butikker skal holde åbent i bestemte tidsrum. Ophævelse af lukkeloven er derfor heller ikke ensbetydende med, at ansatte påbydes at arbejde længere, hvis deres arbejdsplads vælger at forlænge åbningstiden eller eventuelt forskyde åbningstiden. Arbejdstider og andre faglige forhold, der er relateret til arbejdspladsens åbningstider, vil fortsat kunne tilrettelægges efter almindelige drøftelser eller faglige forhandlinger.

I forbindelse med tidligere diskussioner har det også været fremført, at en ophævelse af lov om butikstid vil medføre behov for ændringer af den kollektive trafik. Såfremt en ophævelse af lukkeloven vil skabe behov for ændringer af den kollektive trafik, er det fuldt rimeligt, at den kollektive trafik tilrettelægges i overensstemmelse hermed. Problemer med tilpasning af den kollektive trafik bør således ikke være et argument mod ophævelse af lov om butikstid.

I tidligere diskussioner har det ligeledes været anført, at en ophævelse af lukkeloven vil kunne give forskydning i konkurrencen i detailhandelen. Her må

man erindre, at det ikke er lovgivningens eller Folketingets opgave at sikre, at konkurrencen finder sted efter et bestemt mønster defineret af Folketinget. Det har ofte været fremført, at en ophævelse af lov om butikstid specielt vil gavne store lavprisvarehuses konkurrencemæssige position over for mindre detailbutikker. Dette forekommer usandsynligt, eftersom omkostningerne i forbindelse med omstillinger i driften alt andet lige er større, jo større butikkerne er. Derfor vil små detailforretninger være langt mere tilpassningsdygtige i en ændret konkurrencesituation.

Dertil kommer, at mange mindre butikker har været nødsaget til at opsætte aflåste gitre efter bestemte tidspunkter, hvor der ikke må sælges øl og spiritus, selv om der er personale til stede i butikken. Disse gitre er opsat som en kontrolforanstaltning, men forslagsstillerne er af den opfattelse, at der er tale om unødigt resourcespild og administration både for politi, kunderne og især for butikkerne og dermed for samfundet som helhed. Hertil kommer, at enkelte virksomheder har dispensation fra denne regel og sælger de nævnte varer til overpris.

Det har været påstået, at forlængede åbningstider vil medføre forøgede omkostninger for butikkerne. Imidlertid er det nærliggende at forvente, at ingen butikker vil ændre deres åbningstider i et omfang, der vil give dem tab. Derfor er det meningsløst at nævne, at de forlængede åbningstider medfører øgede omkostninger uden samtidig at nævne, at de forlængede åbningstider medfører øget indtjening. Påstanden om, at mindre forretningsdrivende vil bukke under i konkurrencen med supermarkeder og storcentre er ikke korrekt. Tværtimod viser undersøgelser, at mindre forretningsdrivende netop kan konkurrere på utraditionelle åbningstider. Ifølge Forbrugerrådet blev 2.000 nye nærbutikker således etableret efter ophævelsen af den svenske lukkelov. En Vilstrup-undersøgelse viser, at 25 pct. af den danske befolkning ville handle mere lokalt, hvis lukkeloven blev afskaffet! Kun 1 pct. ville ifølge undersøgelsen handle mindre lokalt.

Forlagsstillerne mener ikke, at det er Folketingets opgave at beskytte virksomhederne mod forbrugere.

Det er ikke forbrugerne, der skal tilpasse sig producenterne ønsker, derimod er det i markedsøkonomiske samfund et velkendt karakteristikum at producenterne suverænt må tilpasse sig forbrugernes ønsker, og forslagsstillerne mener derfor, at denne forbrugersuverænit er det eneste, som rent moralsk er forsvarligt. Forslagsstillerne ønsker et frit erhvervsliv med fri og fair handel, hvor markedets efterspørgsel fastsætter udbudet, og samtidig ønsker forslagsstillerne, at dansk erhvervsliv skal have samme vilkår som erhvervslivet i de lande, Danmark konkurrerer med.

Forslagsstillerne mener, at erhvervslivet skal have klare rammer og sikres arbejdsro til løbende at etablere de mange arbejdspladser, som er nødvendige i et dynamisk og udviklende samfund. Handels- og servicefagene skal sikres frihed til selv at tilrettelægge

sine ydelser over for kunderne. Hvornår en forretning åbnes og lukkes skal være en sag mellem kunderne og forretningerne, og ikke en sag, som staten skal blande sig i. Dansk detailhandel, herunder de berørte medarbejdergrupper såvel som butiksindehaverne, er bedst tjent med, at loven om butikstid fuldstændig ophæves. Dette vil skabe en sund og naturlig udvikling gennem et samspil mellem butikserhvervet som udbydere og forbrugerne som efterspørgere.

Forslagsstillerne mener dog, at en fuldstændig ophævelse af lov om butikstid bør kunne følges op af påbud om, at bestemte butikstyper ikke må holde åbent på søn- og helligdage. Regeringen opfordres derfor til at fremsætte lovforslag, der sikrer en afskaffelse eller omfattende gradvis liberalisering af lov om butikstid.

Skriftlig fremsættelse

Egil Møller (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af lov om butikstid m.v.

(Beslutningsforslag nr. B 24).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.